

SAMMEN
OM

Miljøløftet

DAGSORDEN

Styringsgruppen for bypakke Bergen

Møterom: Teams

Tidspunkt: Fredag 16.12.2022 kl. 09.00-10.00

Saksbehandler: Aina Haugstad

Dato: 09.12.2022

Saksliste bypakke Bergen

- Sak 86/22 Godkjenning av innkalling og saksliste
- Sak 87/22 Bypakke Bergen: Håndtering av merforbruk for Bybanen byggetrinn 4
- Sak 88/22 Bypakke Bergen: Endret bruk av tilskudd til reduserte bompenger
- Sak 89/22 Bypakke Bergen: Behov for finansiering til forberedende arbeid av bybanens byggetrinn 5
- Sak 90/22 Eventuelt

Sak 86/22 Godkjenning av innkalling og saksliste

Dette er et ekstra møte i bypakke Bergen, ut over ordinær møterekke. Referat fra siste ordinære møte, 2. desember, vil bli lagt frem for godkjenning sammen med sakspapirer til neste styringsgruppemøte, 18. januar. Godkjenning av referat er derfor ikke del av sakslisten.

Forslag til vedtak: Innkalling og sakliste er godkjent.

Sak 87/22 Bypakke Bergen: Håndtering av merforbruk for Bybanen byggetrinn 4

Se vedlegg 1

Saken er en oppfølging av flere tidligere saken knyttet til merforbruk for Bybanen byggetrinn 4 til Fyllingsdalen. I sak 68/22 «Mogleg handtering av overskridinga på Bybanen BT4» i styringsgruppen 27. oktober, vedtok styringsgruppen følgende:

«Styringsgruppa sluttar seg til at vidare prognose og sluttrekneskap av overskridingar følgjer solidarprinsippet for bompengar, kommunale bidrag og fylkeskommunale bidrag.

Styringsgruppa tek elles framlegg til inndekning til orientering. Avgjerd i saka vert fatta av styringsgruppa for Bypakke Bergen etter at Fylkesutvalet og Bergen Bystyre har hatt saka til handsaming».

Sak om inndekning av overskridelser, har (når styringsgruppen møtes 16. desember) vært lokalpolitisk behandlet i Bergen bystyre og Vestland fylkeskommune. I møtet i styringsgruppen for bypakke Bergen, skal håndteringen av avviket vedtas.

Forslag til vedtak:

- *Styringsgruppen legger solidarprinsippet til grunn, som gir følgende fordeling av meldt merforbruk for Bybanen byggetrinn 4 (utover sykkelstamvegen):*
 - *Bergen kommune sin andel: 27 mill.*
 - *Vestland fylkeskommune sin andel: 51 mill.*
 - *Bybaneprojektet (50/50) sin andel: 700 mill.*
- *Styringsgruppen i bypakke Bergen vedtar følgende inndekning av merforbruket på 700 mill. for Bybaneprojektet til Fyllingsdalen BT4:*
 - *267 mill. er varslet til Ferde tidligere i år, og dekkes gjennom bompenger i 2022.*
 - *174 mill. dekkes av post 66 regjeringens bompengeavtale til bedre kollektivtilbud i 2022.*
 - *Resterende beløp, om lag 260 mill., dekkes gjennom økt bompengeuttak i 2023.*
- *Styringsgruppen er kjent med at bruken av tilskuddsmidler på 174 mill. til bedre kollektivtilbud, vil føre til utsettelse av forlenging av Bybane til Spelhaugen.*

Sak 88/22 Bypakke Bergen: Endret bruk av tilskudd til reduserte bompenger

Se vedlegg 2

Som følge av byvekstavtalen og tilhørende bompengeforlik, ble takstene for nullutslippskjøretøy i takstklasse 1 halvert i bypakke Bergen fra 1. januar 2021. Dette skjedde med bakgrunn i lokalpolitisk behandling i Vestland fylkeskommune og Bergen bystyre angående bruken av tilskudd til reduserte bompenger.

Regjeringen har tidligere i år besluttet at tilskuddet til reduserte bompenger i stedet kan brukes til tiltak for bedre kollektivtransport. En endring i bruken vil i så tilfelle kreve lokalpolitisk behandling hos Bergen kommune og Vestland fylkeskommune.

Sak om endret bruk av tilskuddet til reduserte bompenger, har (når styringsgruppen møtes 16. desember) vært lokalpolitisk behandlet i Bergen bystyre og Vestland fylkeskommune. Ferde vil sende søknad om takstvedtak til vegdirektoratet etter behandlingen i styringsgruppen.

Forslag til vedtak: Styringsgruppen i Bypakke Bergen vedtar, med bakgrunn i den lokalpolitiske behandlingen, at tilskudd til reduserte bompenger skal benyttes til bedre kollektivtilbud, så snart reverseringen av takster er implementert.

Konkretiseringen av hvordan tilskuddet til bedre kollektivtilbud skal brukes, vedtas av Miljøloftets styringsgruppe.

Sak 89/22 Bypakke Bergen: Behov for finansiering til forberedende arbeid av bybanens byggetrinn 5

Se vedlegg 3

I tråd med politisk vedtak i Fylkesutvalet (PS 199/21: *Fylkesutvalet meiner det er viktig å få ei avgjerd i saka no for å kome vidare i planarbeidet, sikre kontinuerleg utbygging av bybanesystemet og unngå tap av kompetanse på utbygging av Bybanen.*), har Vestland fylkeskommune startet arbeidet med å forberede gjennomføringen av byggetrinn 5 til Åsane. Det er identifisert arbeid som det er viktig å komme i gang med tidlig for å redusere risiko i prosjektet og å sikre god fremdrift. Eksempler på slikt arbeid er planlegging av transport og bruk av steinmasser i forbindelse med tunnelproduksjon, overordnet prosjektering av byggetrinnet, grunnerverv og grunnundersøkelser. Det er også behov for felleskostnader knyttet til drift av utbyggingsorganisasjonen i perioden.

Finansieringen for hele prosjektet er foreløpig ikke vedtatt, og Vestland fylkeskommune kan ikke selv bevilge midler frem til endelig vedtak. Det er ventet at endelig finansiering av Bybanen byggetrinn 5 til Åsane, blir bestemt enten gjennom eget vedtak i 2024, eller gjennom statsbudsjettet for 2025. Med mål om å sikre finansiering i en overgangsperiode som er viktig for fylkeskommunen, har fylkeskommunen tatt kontakt med Samferdselsdepartementet (SD) med forespørsel om det er mulig å benytte inntekter fra gjeldende bompengeproposisjon for Bypakke Bergen Prop. 11 S 82017-2018) til planlegging, prosjektering og grunnerverv. Dette har SD bekreftet i følgende e-post (datert 25.11.22):

«Vi kan ikkje sjå at det er behov for nytt samtykke frå Stortinget for å kunne bruke bompengar til planlegging, prosjektering og grunnerverv av bybanen byggetrinn 5. Det er under føresetnad av at det er tilgjengelege bompengemidlar innanfor dagens bompengelopplegg (jf. Prop. 11 S (2017-2018)), og at partane i bypakken er einige om det som ein del av porteføljestyringa.»

Det er tilgjengelige bompengemidler innenfor dagens bompengeproposisjon og Vestland fylkeskommune ber med dette styringsgruppen støtte opp under forslaget om at det benyttes bompenger til prosjektering, planlegging og grunnerverv. Bruk av bompenger til

prosjekt som er omtalt i «Prop. 11 S (2017–2018) Finansiering av Bypakke Bergen i Hordaland» skal porteføljestyres av styringsgruppen.

Forventede kostnader er estimert til 102 mill. i 2023 og 251 mill. i 2024. Denne saken er forelagt Fylkestinget og skal behandles 14. desember 2022 (vedlegg 3). Forslaget til vedtak i gjeldende sak, forutsetter vedtak i Fylkestinget. Fylkesdirektøren understreker i vedlagte sak at prosjektet skal kunne stoppes på tre måneders varsel, frem til endelig finansiering er vedtatt.

Forslag til vedtak: Styringsgruppen slutter seg til at det blir benyttet bompenger til planlegging, prosjektering og grunnverv for Bybanen BT5 til Åsane. Det kan benyttes inntil 102 mill. i 2023 og inntil 251 mill. i 2024.

Bybanen til Åsane er tenkt finansiert primært av statlige midler og bompenger. Styringsgruppen for Bypakke Bergen mener at det forberedende arbeidet er en del av de samlede prosjektkostnadene, og at midlene vil inngå som del av det samlede bompengbidraget når den endelige finansieringen er vedtatt. Styringsgruppen legger til grunn at bruken av bompenger blir nøye vurdert i forhold til risiko og nytte. Det rapporteres på status ved viktige milepæler som har betydning for fremdrift og kostnader.

Sak 90/22 Eventuelt